

státní podporou bylo lacinější než bydlení v tak zvaných starých domech, to jest v domech, pro něž bylo uděleno stavební povolení do 27. ledna 1917, čímž docílila by se úměrná shoda mezi zákony o stavebním ruchu a zákony na ochranu nájemníků. Ale nicméně, když toho času nelze říci »do jaké míry« může již nyní stát vykonávati postih, nezbyvá než naříditi, by celá přikázaná částka byla ponechána v soudní úschově. Okolnost stěžovatelkou tvrzená, že právo postihové nebude asi upraveno již jen pouhým prováděcím nařízením, nýbrž zákonem, jest pro věc nerozhodna. Vzhledem k předpisům ex. řádu nelze přihlížeti ani k tomu, že stát poskytuje dostatečnou záruku za splnění svých závazků. Posléze jest uvést, že v tomto období věci nelze činiti o jistinu, která se snad svého času uvolní, opatření podle §§ 220 třetí odstavec a 219 druhý odstavec ex. ř., ježto při rozvrhovém roku nebylo jednáno o tom, zda a pokud uvolněnou částku přikázati jest na pohledávky pod položkami C 17 a 18 na prodané realitě váznoucí, o jichž pravosti a číselné výši nebylo dosud ani jednáno, po případě i na nároky v § 217 ex. ř. uvedené a zda teprve částku pak zbývající považovati jest za hyperochu dlužníku po případě jeho úpadkové podstatě patřící, či zda a pokud snad by nastati mělo jinaké rozvržení a přikázání uvolněné částky.

Čís. 8302.

Z toho, že zůstavitel nařídil fideikomisární substituci ve prospěch dětí, nelze ještě souditi, že minil tím děti ve smyslu § 42 obč. zák. Tomuto ustanovení nelze bez dalšího přiznati význam obecného vykládacího pravidla pro projevy vůle.

(Rozh. ze dne 14. září 1928, R I 658/28.)

V dědické smlouvě, již uzavřel zůstavitel se svou manželkou, byl uložen manželce tento závazek: »Jest povinna, zanechati zděděné nemovitě jmění všem svým manželským dětem rovným dílem, není oprávněna o něm jinak pořizovati aniž je zciziti nebo zatížiti. Tuto fideikomisární substituci jakož i zákaz zcizení jest knihovně poznamenati.« Dědickému smíru, který uzavřela pozůstalá manželka s dcerou, odepřely o b a n i ž š í s o u d y schválení, ježto na základě šetření, jež v nesporném řízení provedly přes odpor pozůstalé vdovy se zřetelem na §§ 42 a 681 obč. zák. dospěly k názoru, že fideikomisární substituce nařízená zůstavitelem v příčině zděděného nemovitého majetku rovným dílem pro všechny jeho manželské děti zahrnuje v sobě substituci ve prospěch dětí v širším smyslu § 42 obč. zák., tudíž i ve prospěch dosud ještě ani nepočatých dětí, které by dcera nyní ještě svobodná mohla jednou poroditi.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a odkázal věc na soud prvé stolice s příkazem, by bez ohledu na použitý zamítací důvod vydal nové usnesení.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud neshledává, že doslov příslušného odstavce dědické smlouvy může zavdávati oprávněný důvod k domněnku, které u nižších soudů o jeho smyslu vzešlo. Smlouva dědická jest sepsána notářem, tedy osobou práva znalou a k tomu podle úřadu povolanou, o níž lze předpokládati, že dovede voliti správný slovní výraz pro projevy stran. Z toho, že se v tomto odstavci mluví o dětech bez jich pojmenování, nelze souditi, že zůstavitel mínil děti ve smyslu § 42 obč. zák. t. j. vůbec veškeré příbuzné v sestupné čáře, zejména an v dalším ustanovení smlouvy jedná výslovně o potomcích v protikladu k dětem. Úsudek soudu rekursního, že zůstavitel v tehdejší svém věku 52 roků asi už nepomýšlel na další děti, nelze uznati příslušným. Ustanovení § 42 obč. zák. nelze ostatně pokládati za vykládací pravidlo pro projevy a pro prohlášení stran, zejména ano je nepochybné, že se pojem dětí podle tohoto zákonného předpisu nadobro liší od obvyčeje obecné mluvy a zákon sám se tohoto pojmu důsledně nepřidrží a v přechýlených svých ustanoveních, jež vypočítávají netřeba, používá výrazu »dětí« jen pro syny a dcery. K těmto předpisům náleží také v napadených usneseních citovaný předpis § 681 obč. zák., kde pod výrazem děti rozumějí se jen synové a dcery a jen při vlastních dětech i jejich potomci, pokud při úmrtí zůstavitele byly zplozeny. Podle § 2 čís. 10 nesp. říz. nemá nesporný soudce sice zanedbat opatrnost potřebnou k právní bezpečnosti stran, nemá však stranám působiti obtíže úzkostlivostí a pochybovačstvím. Pro projednací soud nebylo tedy za tohoto stavu oprávněného důvodu, by ustanovoval opatrovníka pro nezplozené potomstvo ve smyslu § 276 obč. zák. a nařizoval šetření o úmyslu zůstavitelově, jež pak byla i provedena, zejména když řešení této otázky musilo by zůstat vyhrazeno pořádku práva, ježto úmysl zůstavitelův jako jedině pro to závažná okolnost mohl býti zjištěn jedině řádným průvodním řízením (§ 2 čís. 7 nesp. říz.). Z tohoto důvodu bylo usnesení obou nižších stolic jako právně mylné zrušiti.

Čís. 8303.

»První pražská nemocenská pokladna obchodních a soukromých zaměstnanců v Praze« vydává svým členům léky prostřednictvím lékáren, jež určila, na svůj účet, a činí tak dvojím poukazem. Poukazující nemocenská pokladna dává prostřednictvím svého lékaře poukaz lékárníkovi, by plnil (vydal) léky na její účet jejímu členu, jenž poukázku přinese, a zároveň poukazuje příjemce poukazu, svého členu, by si vyzvedl na poukázku lék v lékárně na její účet. Mezi lékárníkem a členem pokladny není přímého právního poměru. Vydal-li lékárník lék bez předepsaného schválení představenstva pokladny, učinil tak na svůj vrub a na své nebezpečí.

(Rozh. ze dne 14. září 1928, Rv I 1891/27.)